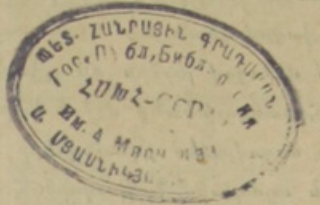

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱՄ. ՔԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿՐ. ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԻՆԳՇՈՒԹԻ ԵՒ ՇՈՒՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՅԷ
ՎՍԻՐՈՒԹԻԻՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳՈՂԻՐԷ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ		
Էջիպտոս Արտասահման		
Ողջ ՊԵՆ	ՇԻԿԻՆ	
Տարեկան 100	20	
Վեցամսեայ 50	10	
Եռամսեայ 25	5	

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և դրամ դրկի վայելչութեան հասցիներ
Չեազիրները ևս չեն դարձախր
Ծանոցողներու համար մասնաւոր պայմաններ
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանսուր փաշա խալիճ, բրաւաշի
գծին վրայ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐ
Օ Ր Ա Յ Ո Յ Տ Ը
30 Յունուար, Երեւան
Առաջին քառ. լուսին
Գրամ շահիւր մարդուս գլխաւոր նպատակը չէ:
31 Յունուար, ԲԶ.
Կեանքի նուիրէ բարի և վսեմ գործի:
1 Փետր. ԳԶ.
Սրբոց երկոտասան մարգարէիցն:
Մասնատակնաց Գուրգան Պարթաւ, շորս օր:
Չարիք գործելէ վախնալը ամենէն մեծ քաջութիւնն է:

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԸ ԵՐԲ ՊԻՏԻ ԳՈՒՍԱՐՈՒԻ

Գահիրէի երեսփոխանական Ընդհանուր ժողովը երբ պիտի գումարուի:
— Բանի քանի տեղերէ ուղղուած այս հարցումին պատասխանելու և միանգամայն հանրութեան կարծիքին արձագանք տուած ըլլալու փափաքով հարկադրուած ենք մենք ալ հարցնելու թէ երբ պիտի գումարուի Ընդհ. ժողովին երկրորդ նիստը, որ, արբուած տեղեկութեան համեմատ՝ բացման օրէն — Գեկա. 30 էն — մէկ ամիս վերջը տեղի պիտի ունենար:
Որչափ որ կըցած ենք հասկնալ զեւ նշան մը չը կայ երկրորդ նիստի մօտաւոր գումարման. և թերեւս բաւական ասն ալ ուշանայ, քանի որ Առաջնորդական ընտրիկներու ցանկը Պատրիարքարանէն չէ հասած, և որ աւելին է՝ համարառու ժողովներուն հաշիւներն ալ չեն պատրաստուած: Բացման նիստին մէջ վսեմ. Պօղոս բաշա հրահանգ տուած էր որ այդ հաշիւները յաջորդ նիստէն օրեր առաջ բաշխուին երեսփոխաններուն, որպէս զի ասոնք ալ ժամանակ ունենան մանրամասնօրէն քննելու: Ներկայացուցիչներէ կազմուած ժողովներու համար այս է կանոնը, որ սակայն մեր մէջ յաճախ անտես կը թողուի, չեւ զիտեք գիտութեամբ թէ անգիտութեամբ, և այնպէս կ'ըլլայ որ, հաշիւները, առաջուց պատ-

րաստուած, չտկուած՝ — խել մը ուրիշ խնդիրներու հետ նեղ ժամանակի մէջ կը ներկայացուին համարառու ժողովին, որ, այսպէս թէ անպէտ, կը հարկադրուի կատարելու վաւերացման ձեւակերպութիւնը...
Գահիրէի հասարակութիւնը չը նորահալալութիւն կը պարտի վսեմ. Առնեապետին որ հաշիւներու նախաքննութեան պէտքը յիշեցուց. աւելի չնորհապարտ պիտի մնայ՝ եթէ ն. վսեմութիւնը հրահանգ տայ փութացնելու ժողովին գումարումը:
Մեր կարծիքով հաշիւներու պատրաստ չըլլալը, և Առաջնորդական ընտրիկներու ցուցակին չը հասնիլը արգելքներ չեն ընդհանուր ժողովի գումարումը. որովհետեւ պակաս չեն ուրիշ կենսական խնդիրներ որոնք խորհրդակցութեան և անմիջական որոշման կը կարօտին:
Եւրոպական կ'ըսեն, և զրեթէ երեք ամիսէն կ'սկսի Գահիրէի անգործութեան շրջանը: Ժողովուրդը անհամբեր կ'սպասէ որ իր կատարեալ վրաստածութիւնը վայելող երեսփոխանութիւնը, իրեն Գահիրէի Հայոց գեղապետ իշխանութիւն, անյապաղ կատարէ պէտք եղած անօրինութիւնները և դարման տանի մեր բարոյական կեանքը տանջող ցաւերուն:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՑԱՐԸ ԵՒ ԻՐ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

(Խմբագրական Թայմի, Փեա. 2)

Երէկ Նորին Վեհափառութիւն Զարը՝ Զարափօէ Սեղիքի մէջ ընդունեց զօրծաւորներու պատուիրակութիւն մը, և խօսեցաւ անոնց: Եթէ այս բանը ընկու պատրաստականութիւնը երկու շաբաթ առաջ յայտնած ըլլար՝ կարելի է որ ինքը է իր պետութիւնը ազատ ձեռքով ըլլային այն գէպքերէն օրոք շատ հաւանօրէն իրենց թշնամիներուն միջոց պիտի ընծային ազազայ չարիքներու համար: Մինչև իսկ հիմա կրնանք յուսալ որ ինքնակալին, և իր հարստական ամենէն թշուառ մասը կազմող գաղակարգին միջև տեղի ունեցած

տնտեսական խնդիրներու լուծման հղած ըլլայ հաշտութեան մը: Մեր արդիւնքը՝ գլխաւորաբար Զարին քաջարարութենէն, և իր ընտանիքի և Արքունիքի հաստատիւ յետագիմաւ կանները բարենորոգական լուծողութեան մը մղելու կարողութենէն կախուած է: Մեկարելի բան մը չէ որ Զարը խաբուած ըլլայ իր պատուիրակութիւն ներկայացող այս խումբին նկատմամբ: Մենք տեղեկութիւն չունինք թէ պատուիրակները ինչպէս ընտրուած էին, կամ թէ ո՞վ առաւ անոնց իշխանութիւնը, բայց անոնց ընտրութեան հանգամանքը կասկածելի է այն իրողութեամբ թէ զանոնք կայսեր ներկայացուցիչներն էին: Ելիմարի նախարարը, — որուն կը վերագրուին խիստ յետագիմական գաղափարներ — և Զօրափար Թրէքօֆ ինքն իսկ էւ սակայն, եթէ անոնք իրապէս իրենց զօրծաւոր ընկերներու ներկայացուցիչներն էին և հանրաժանութիւն Սուլթանութիւն կողմէ հաստատուածին նման կեղծ կազմակերպութեան մը մէջէն չէին նսրէն բարիք կրնայ ծագիլ վեհապետին կողմէ իրենց ընդունուած ըլլալէն:
Այդ բարիքը յառաջ կրնայ դալ միայն այն պայմանով որ մենք ըսած էինք — այն պայմանով որ Նեքրա Բ. անյապաղ կերպով չափաւոր բայց ընդարձակ բարենորոգումներ ընդունել ապա այն գաղակարգներուն օրոք բռնաւորութեամբ և կաշառակերութեամբ կը յաջողին... Սնտարակոյս ստոյգ է թէ գիւղացիները օրօք թուով տակաւին Ռուս ժողովրդին ջախջախիչ մեծամասնութիւնը կը կազմեն՝ ո՛չ միայն ինչ ըլլալը կը հասկնան, ոչ ալ կրնան անկէ օգտուիլ, եթէ ձեռքերնին անցնի: Անոնց փափաքները մինչև հիմա կը կայանան տնտեսական և վարչային բարենորոգումներու մէջ, և զօրծաւորներու ալ, թէև ոչ ամենուն, այլ մեծ մասին, ուղածները ասոնք են:
Եթէ ինքնակալութիւնը այս կէտերուն մէջ զանոնք զօհացնէ՝ հաւանական չէ որ զեւ շատ մը տարիներ բաղադրական բարենորոգումներու համար խնդիր ծագի:

Այս վերջին տեսակի պահանջները կուգան ուրիշ գաղափարներէ — գրեթէ ամեն կրթութեամբ ուսերէ, և կէս — կրթութեան բացակի մեծ գաղափարէն: Այս երկու գաղափարներն ալ աճելու վրայ են թըլուփ և իրենց զօրութեան գլխակցութեամբ, և արագօրէն ընդարձակելու վրայ են իրենց ազդեցութիւնը քաղաքացի զօրծաւորներու վրայ, և թերեւս զիւրերու մէջ ալ, տարրական կրթութեան ծաւալումով: Ռուսիոյ մէջ ճարտար քաղաքագիտութեան ջանքը պէտք է ըլլայ աստիճանաբար զօհացում տալ անոնց բաղձանքներուն, որչափ որ կուրելի է, առանց փութացնելու այն յեղակարծ փոփոխութիւնները որոնց համար ազգին մեծամասնութիւնը գեւ յայտնապէս անպատրաստ է: Բայց կառավարութեան առաջինը պատակը պէտք է ըլլայ ժողովրդային ամբողջ գոհացնել. եթէ այս գիտումով անմիջական քայլեր առնուին, և հաստատօրէն շարունակուին՝ կարեորութիւն չը տալով այն չարիքներուն զոռ գործին թերեւս յուսախար և դառնացած Անիշխանականները՝ Զարը և իր խորհրդականները կրնան զեւ յուսով նայիլ ազազային: Մենք զեւ պատահալութիւն մը ունին իրենց գիրքը վերստանալու, բայց անիկա շուտ կանցնի եթէ համարձակ և հաստատուն ձեւքով մը չը բանուի:

Թ Ո Ւ Ր Ք Ի Ս
Կ. Պօլսէն կը գրեն «Թան»ին.
Վերջապէս կը սկսին հասկնալ Պօլսոյ մէջ թէ Մակեդոնիոյ տառանդիկ տուրքին նկատմամբ Եւրոպական պետութեանց առաջարկած բարենորոգումներու դրութիւնը շահաւէտ է և այս միջոցիս կը խորհին ընդհանրացնել այդ դրութիւնը որով տասնորդի տուրքը հանձնէն առաջ սակարկութիւնով մը բնակիչներուն վրայ պիտի ձգուի:
Այս մեթոտը վերջին տարուան միջոցին Մանասթրի վիլայէթին քանի մը զիւրերուն մէջ փորձուած ըլլալով շատ լաւ արդիւնք տուած է ուստի այս տարի նոյն վիլայէթին, նաև Սէլանիկի և Փոսօփայի կուսակալութեանց մէջ պիտի կիրարկուի: Այս նպատակով Հիւմի բաշայի նախագահու-

շակերտներուն անցուցած փայլուն քննութեանը վրայ Բոլոր աշակերտները և աշակերտուհիները, մանաւանդ այս վերջինները սքանչելի կերպով պատասխանեցին եղած հարցումներուն: Թուարանութեան ուսուցիչը, որ անօրէն Նոյն ինքն էր, հրաւեր կը կարգար բաղմամբ աշակերտներուն ու եւ է հարցում ուղղել, և տեսնելու էր թէ ինչ արագութեամբ և գիտակցութեամբ ամենապիտան խնդիրները կը լուծէին և եղած հարցումներուն տեսական բացատրութիւններ կուտային:

Վերջացնելով խօսքս, հրապարակաւ ըր յայտարարեմ որ զաւ տարուան քննութիւններուն հոգեւոր հրեշտակի պէս ներկայ պիտի ըլլամ, հետեւեալ փեց ամիս պայմանաւ, մինչեւ այն ատեն թող լաւ պատրաստէ աշակերտները. ահա այն ատեն վարժարանը ժողովրդին վրայ վստահութիւն պիտի ներշնչէ և ես ալ այժմէն կ'սպասուիմք զինքը թէ վարժարանին վիճակին վրայ կազմած յոռետես գաղափարս, եթէ քիչ մը փոխուի՝ առաջինը պիտի ըլլամ ճշմարտութիւնը խոստովանելու:

Վ. Ճ.

Բացման և ձմեռային ամիսները անցնելու և շաբաթը դուրս տեսնելու համար Սինկերը մեքենա և միջոց կը շարժան իրեն պէտք եղած պարկերը կարելու համար որպէսզի համար:

Սինկերը թամբաբերութեան յատուկ մեքենաները աշխատեցնելու թողարկեց և իրեն յարմար իրեն համար և վրանները զինքն իրեն գործածած ամեքենաները շատ դո՛ւ ձգած են բոլոր փորձողները:

Սինկերը ընկ. կը ներածէ նաև մասնաւոր մեքենաներ լամպակ, ծակահիւստեաններ (աշխատ) և ձերմակեղաններ նորոգելու և ուրիշ զանազան պարկեր լաւանջելու: այսպէս՝ աժան և արագ աշխատութիւն մը հալածութեամբ շատ մը փոքր արհեստագործներու:

Հիմա ալ տեսնուի գործութեան մեքենաներով Սինկերը ընկերութիւնը հաճելի ժամեր անցնելու հաւանք իր արհեստագործ յաճախորդներուն:

Այս մասին մատուցած ծառայութիւնները լաւ մը ըմբռնելու համար սա շաբաթ կը բաւէ խորհիլ թէ այժմէն մը Սինկերը մեքենայով կրնայ պատրաստել իր արհեստագործները որ մասերը, բոլոր այն բաները որ կը վերաբերին գեղարուեստական անհրաժեշտութեան, ինչպէս ժամանակներ, առաւելներ (բաժանագրեր), գորգեր ևն:

Եւ այս առթիւ պէտք է նկատել որ արագութեամբ որ գիւրգիւրէն են ու անհրաժեշտութիւն կը սիրեն իր արհեստը:

Ձեռքով անհրաժեշտութիւնը աշխատեցնելու համար շատ շուրջներ, վասն զի մասնաւոր այս կերպով տակ ուր աշխատութեան ժամերը այնչափ քաջամտափափ են, աշխատաւոր ունենեմը շատ կը յուսահատուին իրենց սկսած գործին վերջ տեսնելէ. մինչդեռ մեքենայով աշխատողը կը տեսնէ իր գործին արագ յաւաքանալը և կը քաջաւերուի:

Այս խնդրին վրայ դարձեալ պիտի խօսինք երբ այնքանը ցուցանանք Սինկերը յատկացուած բաները: Կը հաստատեն թէ այս տարի շատ կարեւոր աշխատութիւններու ցուցարարութիւն մը պիտի ըլլայ հոն:

ԱՆԻՍՏԱՆԻ Տ

որուն ընկերութիւնը շատ կը փնտռուի և ընկերութիւններուն մէջ, զիչեքը առանց զգալու լուսնակու համար. քովիկը երիտասարդ մը որ կը ննդուէր հասակաւ չըլլալէն. անոր քովը, էհ, չորս հոգի խօսելու ըլլան նէ, այս՝ ըսող մըն ալ պէտք է, աստիճանները թողորհելու իրաւունք ունենալով թէ թող չէք տար որ ես ալ խօսիմ, ամէն մարդ իրաւունք ունի իր գաղափարը յայտնելու:

— Է՛հ, հայտէ, դուն ալ խօսէ:

— Ըսենք թէ ճշմարտութիւնը գրեցինք, եթէ հաստատել պէտք ըլլայ նէ ինչ պիտի ընենք, ո՞վ ահաւանտեալ լիայ է:

— Ճանեմ ես գործ չունենայի նէ շատ բան կ'ընէի:

— Պէտք է թուղթ մը պատրաստել, ժողովուրդէն ստորագրութիւն ժողովի, թէ մենք այս քահանայն ալ չենք ուզեր, ասկէ առջի ըրածները ո՛ր դէպք, մենք ամուսնացած մէկը կուզենք:

— Առաջին ստորագրողը ես կ'ըլլամ. բայց թուղթը ո՞վ պիտի պատշնէ, ես գործ ունիմ:

— Ստորագրութիւն ժողովը ինչ փառայ կ'ընէ, « յիշուի չիշուի » ատենն ալ ժողովեցինք, ինչ եղաւ:

Ու վերջապէս թիւնը վարկեան մը իր ճաքին չեղեցաւ:

— Ուրեմն պէտք է սպասենք երեսփոխանական ժողովին որոշման, լրագիրներու մէջ ալ պիտի ծածուի հարկաւ և երբ որոշում մը չտրուի՝ այն ատեն կը խորհինք:

— Ինչ պիտի ընեն անոնք, գոցել պիտի ջանան:

— Ու քանակը մէկ մէկ հատ ալ լեցուր նայինք:

— Չմնաց անկէ, ուրիշ տեսակ ունիմ:

— Էհ բեր նայինք:

— Կենացնող:

— Անո՛յ:

— Անո՛յ:

Եւ լուծած խնդիրներուն հետ քօնեանք ալ շինի մէջ կը լուծուէր հետզհետէ, ու ալ երեսակայութիւնները տաքցած, թոյլ ստացած էին ու կը թափառէին յիշատակներու մշուշին մէջ մտար, աստիճանները թափելով ըսպէի մը համար միայն:

— Պէտք է վանքերուն մէջ արծաթե ոսկիէ բաները հնչուն դրամի վերածուի...

— Պէտք է

— Պէտք է

— Իրաւունք ունի:

— Ուր մնաց ժամուն օսկիէ շամտանք. անոր տեղը ետեւը խաբամալըն, իկաւ, ասկը պաֆօն է պաֆօն... Ինչ եղաւ շաբաթ թուղթի օրը: Բարեւ, քիւսնա շոր էլը Հնդկաստանն է. անոր տեղը ճամլէն գրին, սա խաբամալին մէջը կը ծախուի նէ անկէ է:

— Հնչուն դրամ ընելու է. ճիշդ քովէն արծաթանք մը:

— Հնչուն դրամ ընելու է. եւ՛.

Ու մօրուստար պարունը ալ թուցած, ամբողջ մէջ ընկզմած, Ս. աղայի էջրամ ըրած գօնեալին հետ անոր պատգամներն ալ կը կուէր. անուշ քունով մը փափուկ անկողինէն մէջ երազներուն գիրկը հանգչելու պատրաստ, աչքերը գօնեալի դաւաժին, մօրուքին մէջէն

— Իրաւ ես ամա՛ ո՞վ կը հասկնայ կը մտնար:

— Ս. աղան շիտակ կ'ընէ կոր ամաքինչ ընեա... (մէկ երկու հոգի իրարու մէջ):

կուղեմ չձանձրացնել և ոչ ալ կրնամ մանրամասնութիւնները յիշել. միայն թէ ամենուն մեկնելու պատրաստուելուն հետ ոտքի ելայ ու մեկնեցայ, երբ խմածուն հաշիւը կը մաքրէին:

Երազագութիւնը ընթերցողին կը մնայ:

ՎԱԿԱՐՇԱԿ ՏԷՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

S. STEIN
ՍԵՐԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ս. ՇԹԵՅՆ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ
ԱԹԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏԱ, ԷՋՊԵՐԻԷ
Կրնելու Ս. ՅԵՐԵՐ, և ՏԳՐԵՆԵՐԸ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ
ԳԻՆԵՐ ԶԱՓԱՒՈՐ
ՁԵՐՁԻՆ ՆՈՒՐԱԶԵԽՈՒԹԻՒՆՔ
Երեքարական վերաբարձ (տասնութ):
Աղբանքները լնակարանի կը գրկուին:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ ՈՃԻՐ ՄԸ

« Է փորձարար » թերթը « Ինքնընկալ »-էն առնելով՝ կը հրատարակէ պատահական թղթակցի մը առած մէկ լուրը, որուն համաձայն Սպարտի փողոցներէն մէկուն մէջ ընկող հայ մը երեք տեղացիներուն հետ վճիռ բռնուելով շարաւար կը դանակոծուի, որուն հետեւեալ կը մեռնի շարաւթ մը յետոյ:

Այս ոճիւրը, կաւեցնէ թղթակցը, ծածկուած է Ստիկանութեան պաշտօնէի մը հաճութեամբ, որ բնականաբար կաշառուած է շարագործները ձեռք չառու համար:

Նոյն թերթը յայտնէ կը յայտնէ թէ Ներքին գործոց նախարարութիւնը՝ քննութիւն մը պիտի բանայ այս մասին:

Արդեօք Ազգային Առաջնորդարանը այս խնդրով հետաքրքրուած՝ և կառավարութեան սօս միջոցներ ձեռք առած է յանցաւորները երեսն հանել և պատժել տալու. եթէ չէ՝ կ'սպասենք որ փոքր ունենայ խնդրոյն վրայ ձեռք գնելու:

ՀԵՏԵՔԵՐԻՐ ՀԱՅ ՄԸ

— 0 —

ՊԱՏԱՍԽԱՆ ՄԸ Ս. Օ. ԻՆ

Երբ Աղբանագրիս էի միակ գրօնատեղիս ընթերցատունէր, ու շատ դո՛ւ էի, կարելի եղած հաճոյքներուն լաւագոյնը վայելելով, և երբ Գահիրէ հասայ՝ առաջին փնտած տեղս ընթերցատունը եղաւ. շատերու կը հարցնէի և չէին գիտեր ուր ըլլալը, թէ եւ լաւ էին այդ տեսակ տեղի մը գոյութիւնը: Վերջապէս գտայ. էհ, կրնաք գուշակել յուսախաբութեանս աստիճանը. բնաւ փափաք չէի գործ հոն փակուելու, անծանօթ գրացում մը զիս դուրս կը մղէր, ո՛ր և է հրապոյ չունէր և գաղթականի մը վիճակիս մէջ հոն դրացած ճընշումիս չէի կրնար հանդուրժել. ուստի մէկ կողմ ձգեցի բաղանջս և սկսայ սրճարաններու մէջ փնտել ընկերութիւն, ընթերցատուն ևն: Բայց կարդալով Պ. Ս. Օ. ի գրածը ընթերցատան մասին՝ տեսաւ մըն ալ երթալու որոշումս տուի:

Սեղանին շուրջը երկու հոգի կային. ինձմով եղաւ երեք. իսկ միւս սեղանին, որուն անունը չեմ գիտեր, շուրջը կային հինգ հոգի: Ժողովը գումարուած էր ըստ սովորութեան իրաւապաշտութեան մեծամասնութեան, բնական է. նիւթ ունենալով այժմէն թիւններէն եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցած դէպքը: Անդամներէն մէկը, կարճ մօրուքով քր թուին հետ կը շփոթէր, աչքերը բարախուն, ձայնին արտաբերման ատեն հանդիպած դժուարութիւններուն հետ կը թղթաւոր, միտքը ինկած ատեն, տամարը, բնական է անպատակ. քովը մեր ծանօթ սրճեփր որ պաշտօն ունի լստարանը գոցել բանալու, գիւղի մը անկիւնը ամառ յուրեան մէջ մոռցուած ժամկոչի մը նման. իսկ գիմացը Գոլուհայ քիւս միւս մարդ մը

որուն ընկերութիւնը շատ կը փնտռուի և ընկերութիւններուն մէջ, զիչեքը առանց զգալու լուսնակու համար. քովիկը երիտասարդ մը որ կը ննդուէր հասակաւ չըլլալէն. անոր քովը, էհ, չորս հոգի խօսելու ըլլան նէ, այս՝ ըսող մըն ալ պէտք է, աստիճանները թողորհելու իրաւունք ունենալով թէ թող չէք տար որ ես ալ խօսիմ, ամէն մարդ իրաւունք ունի իր գաղափարը յայտնելու:

— Է՛հ, հայտէ, դուն ալ խօսէ:

— Ըսենք թէ ճշմարտութիւնը գրեցինք, եթէ հաստատել պէտք ըլլայ նէ ինչ պիտի ընենք, ո՞վ ահաւանտեալ լիայ է:

— Ճանեմ ես գործ չունենայի նէ շատ բան կ'ընէի:

— Պէտք է թուղթ մը պատրաստել, ժողովուրդէն ստորագրութիւն ժողովի, թէ մենք այս քահանայն ալ չենք ուզեր, ասկէ առջի ըրածները ո՛ր դէպք, մենք ամուսնացած մէկը կուզենք:

— Առաջին ստորագրողը ես կ'ըլլամ. բայց թուղթը ո՞վ պիտի պատշնէ, ես գործ ունիմ:

— Ստորագրութիւն ժողովը ինչ փառայ կ'ընէ, « յիշուի չիշուի » ատենն ալ ժողովեցինք, ինչ եղաւ:

Ու վերջապէս թիւնը վարկեան մը իր ճաքին չեղեցաւ:

— Ուրեմն պէտք է սպասենք երեսփոխանական ժողովին որոշման, լրագիրներու մէջ ալ պիտի ծածուի հարկաւ և երբ որոշում մը չտրուի՝ այն ատեն կը խորհինք:

— Ինչ պիտի ընեն անոնք, գոցել պիտի ջանան:

— Ու քանակը մէկ մէկ հատ ալ լեցուր նայինք:

— Չմնաց անկէ, ուրիշ տեսակ ունիմ:

— Էհ բեր նայինք:

— Կենացնող:

— Անո՛յ:

— Անո՛յ:

Եւ լուծած խնդիրներուն հետ քօնեանք ալ շինի մէջ կը լուծուէր հետզհետէ, ու ալ երեսակայութիւնները տաքցած, թոյլ ստացած էին ու կը թափառէին յիշատակներու մշուշին մէջ մտար, աստիճանները թափելով ըսպէի մը համար միայն:

— Պէտք է վանքերուն մէջ արծաթե ոսկիէ բաները հնչուն դրամի վերածուի...

— Պէտք է

— Պէտք է

— Իրաւունք ունի:

— Ուր մնաց ժամուն օսկիէ շամտանք. անոր տեղը ետեւը խաբամալըն, իկաւ, ասկը պաֆօն է պաֆօն... Ինչ եղաւ շաբաթ թուղթի օրը: Բարեւ, քիւսնա շոր էլը Հնդկաստանն է. անոր տեղը ճամլէն գրին, սա խաբամալին մէջը կը ծախուի նէ անկէ է:

— Հնչուն դրամ ընելու է. ճիշդ քովէն արծաթանք մը:

— Հնչուն դրամ ընելու է. եւ՛.

Ու մօրուստար պարունը ալ թուցած, ամբողջ մէջ ընկզմած, Ս. աղայի էջրամ ըրած գօնեալին հետ անոր պատգամներն ալ կը կուէր. անուշ քունով մը փափուկ անկողինէն մէջ երազներուն գիրկը հանգչելու պատրաստ, աչքերը գօնեալի դաւաժին, մօրուքին մէջէն

— Իրաւ ես ամա՛ ո՞վ կը հասկնայ կը մտնար:

— Ս. աղան շիտակ կ'ընէ կոր ամաքինչ ընեա... (մէկ երկու հոգի իրարու մէջ):

կուղեմ չձանձրացնել և ոչ ալ կրնամ մանրամասնութիւնները յիշել. միայն թէ ամենուն մեկնելու պատրաստուելուն հետ ոտքի ելայ ու մեկնեցայ, երբ խմածուն հաշիւը կը մաքրէին:

Երազագութիւնը ընթերցողին կը մնայ:

ՎԱԿԱՐՇԱԿ ՏԷՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

S. STEIN
ՍԵՐԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ս. ՇԹԵՅՆ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ
ԱԹԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏԱ, ԷՋՊԵՐԻԷ
Կրնելու Ս. ՅԵՐԵՐ, և ՏԳՐԵՆԵՐԸ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ
ԳԻՆԵՐ ԶԱՓԱՒՈՐ
ՁԵՐՁԻՆ ՆՈՒՐԱԶԵԽՈՒԹԻՒՆՔ
Երեքարական վերաբարձ (տասնութ):
Աղբանքները լնակարանի կը գրկուին:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՅՈՒՑԱԿԱՆ ԴԵՍԸ

Մեր ընթերցողներէն անոնք որ կայեցելն խոթեցան Երկրագործական ցուցահանգէսը՝ անտարակոյ՝ հաճոյքով պիտի խմանան թէ Սինկերը ընկերութիւնը այս տարի բաժին մը պիտի ունենայ անոր մէջ:

Վերջին շաբաթ ցուցահանգէսներուն մէջ Սինկերը ընկերութիւնը կը լաւ էր բաժինը ընել ամենէն շահեկաններէն մէկը, եթէ ոչ ալ մեկնէ հրապարակը:

Արդարեւ ինչպէս հասկանալ չը պիտի ըլլայ ընելու թէ Սինկերը ընկերութիւնը Երկրագործական ցուցահանգէսին ամենէն հաճելի անտեղ ընկերները որո՞ւն է:

Որո՞ւ մօքնէ կ'անշուք թէ պիտի գտնուէին այնչափ զարմանալի կերպով չիտուած ու այնչափ օգտակար կարի մեքենաներ ինչպէս են Սինկերները: Ամեն մէկ ցուցահանգէսի ի տես գրեւոր էին երեսունէն ասկէ տեսակներ. որոնք թիւը հիմա կը հասնէ արիւր յոսանիստ արքայական արքերը գործածութիւններու համար:

Առաջ ընկերութեան յառաջդիմութեան և հարկի գրեթէ անօրոյց են:

Շատ մը վարժարաններ, կառավարութիւններ և հաստատութիւններ օգտուած են Սինկերի ցուցահանգէսներէն անոր մեքենաներուն շնորհիւ ժամանակի և շրմի անցընելու խնայողութեան մը ընկելով:

Երբ Աղբանագրիս էի միակ գրօնատեղիս ընթերցատունէր, ու շատ դո՛ւ էի, կարելի եղած հաճոյքներուն լաւագոյնը վայելելով, և երբ Գահիրէ հասայ՝ առաջին փնտած տեղս ընթերցատունը եղաւ. շատերու կը հարցնէի և չէին գիտեր ուր ըլլալը, թէ եւ լաւ էին այդ տեսակ տեղի մը գոյութիւնը: Վերջապէս գտայ. էհ, կրնաք գուշակել յուսախաբութեանս աստիճանը. բնաւ փափաք չէի գործ հոն փակուելու, անծանօթ գրացում մը զիս դուրս կը մղէր, ո՛ր և է հրապոյ չունէր և գաղթականի մը վիճակիս մէջ հոն դրացած ճընշումիս չէի կրնար հանդուրժել. ուստի մէկ կողմ ձգեցի բաղանջս և սկսայ սրճարաններու մէջ փնտել ընկերութիւն, ընթերցատուն ևն: Բայց կարդալով Պ. Ս. Օ. ի գրածը ընթերցատան մասին՝ տեսաւ մըն ալ երթալու որոշումս տուի:

Սեղանին շուրջը երկու հոգի կային. ինձմով եղաւ երեք. իսկ միւս սեղանին, որուն անունը չեմ գիտեր, շուրջը կային հինգ հոգի: Ժողովը գումարուած էր ըստ սովորութեան իրաւապաշտութեան մեծամասնութեան, բնական է. նիւթ ունենալով այժմէն թիւններէն եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցած դէպքը: Անդամներէն մէկը, կարճ մօրուքով քր թուին հետ կը շփոթէր, աչքերը բարախուն, ձայնին արտաբերման ատեն հանդիպած դժուարութիւններուն հետ կը թղթաւոր, միտքը ինկած ատեն, տամարը, բնական է անպատակ. քովը մեր ծանօթ սրճեփր որ պաշտօն ունի լստարանը գոցել բանալու, գիւղի մը անկիւնը ամառ յուրեան մէջ մոռցուած ժամկոչի մը նման. իսկ գիմացը Գոլուհայ քիւս միւս մարդ մը

որուն ընկերութիւնը շատ կը փնտռուի և ընկերութիւններուն մէջ, զիչեքը առանց զգալու լուսնակու համար. քովիկը երիտասարդ մը որ կը ննդուէր հասակաւ չըլլալէն. անոր քովը, էհ, չորս հոգի խօսելու ըլլան նէ, այս՝ ըսող մըն ալ պէտք է, աստիճանները թողորհելու իրաւունք ունենալով թէ թող չէք տար որ ես ալ խօսիմ, ամէն մարդ իրաւունք ունի իր գաղափարը յայտնելու:

— Է՛հ, հայտէ, դուն ալ խօսէ:

— Ըսենք թէ ճշմարտութիւնը գրեցինք, եթէ հաստատել պէտք ըլլայ նէ ինչ պիտի ընենք, ո՞վ ահաւանտեալ լիայ է:

— Ճանեմ ես գործ չունենայի նէ շատ բան կ'ընէի:

— Պէտք է թուղթ մը պատրաստել, ժողովուրդէն ստորագրութիւն ժողովի, թէ մենք այս քահանայն ալ չենք ուզեր, ասկէ առջի ըրածները ո՛ր դէպք, մենք ամուսնացած մէկը կուզենք:

— Առաջին ստորագրողը ես կ'ըլլամ. բայց թուղթը ո՞վ պիտի պատշնէ, ես գործ ունիմ:

— Ստորագրութիւն ժողովը ինչ փառայ կ'ընէ, « յիշուի չիշուի » ատենն ալ ժողովեցինք, ինչ եղաւ:

Ու վերջապէս թիւնը վարկեան մը իր ճաքին չեղեցաւ:

— Ուրեմն պէտք է սպասենք երեսփոխանական ժողովին որոշման, լրագիրներու մէջ ալ պիտի ծածուի հարկաւ և երբ որոշում մը չտրուի՝ այն ատեն կը խորհինք:

— Ինչ պիտի ընեն անոնք, գոցել պիտի ջանան:

— Ու քանակը մէկ մէկ հատ ալ լեցուր նայինք:

— Չմնաց անկէ, ուրիշ տեսակ ունիմ:

— Էհ բեր նայինք:

— Կենացնող:

— Անո՛յ:

— Անո՛յ:

Եւ լուծած խնդիրներուն հետ քօնեանք ալ շինի մէջ կը լուծուէր հետզհետէ, ու ալ երեսակայութիւնները տաքցած, թոյլ ստացած էին ու կը թափառէին յիշատակներու մշուշին մէջ մտար, աստիճանները թափելով ըսպէի մը համար միայն:

— Պէտք է վանքերուն մէջ արծաթե ոսկիէ բաները հնչուն դրամի վերածուի...

— Պէտք է

— Պէտք է

— Իրաւունք ունի:

— Ուր մնաց ժամուն օսկիէ շամտանք. անոր տեղը ետեւը խաբամալըն, իկաւ, ասկը պաֆօն է պաֆօն... Ինչ եղաւ շաբաթ թուղթի օրը: Բարեւ, քիւսնա շոր էլը Հնդկաստանն է. անոր տեղը ճամլէն գրին, սա խաբամալին մէջը կը ծախուի նէ անկէ է:

— Հնչուն դրամ ընելու է. ճիշդ քովէն արծաթանք մը:

— Հնչուն դրամ ընելու է. եւ՛.

Ու մօրուստար պարունը ալ թուցած, ամբողջ մէջ ընկզմած, Ս. աղայի էջրամ ըրած գօնեալին հետ անոր պատգամներն ալ կը կուէր. անուշ քունով մը փափուկ անկողինէն մէջ երազներուն գիրկը հանգչելու պատրաստ, աչքերը գօնեալի դաւաժին, մօրուքին մէջէն

— Իրաւ ես ամա՛ ո՞վ կը հասկնայ կը մտնար:

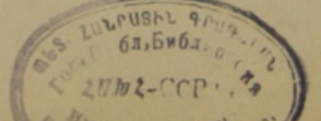
— Ս. աղան շիտակ կ'ընէ կոր ամաքինչ ընեա... (մէկ երկու հոգի իրարու մէջ):

կուղեմ չձանձրացնել և ոչ ալ կրնամ մանրամասնութիւնները յիշել. միայն թէ ամենուն մեկնելու պատրաստուելուն հետ ոտքի ելայ ու մեկնեցայ, երբ խմածուն հաշիւը կը մաքրէին:

Երազագութիւնը ընթերցողին կը մնայ:

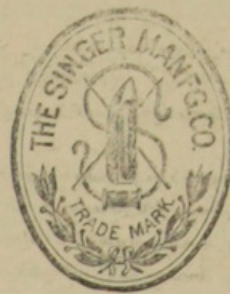
ՎԱԿԱՐՇԱԿ ՏԷՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

S. STEIN
ՍԵՐԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ս. ՇԹԵՅՆ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ
ԱԹԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏԱ, ԷՋՊԵՐԻԷ
Կրնելու Ս. ՅԵՐԵՐ, և ՏԳՐԵՆԵՐԸ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ
ԳԻՆԵՐ ԶԱՓԱՒՈՐ
ՁԵՐՁԻՆ ՆՈՒՐԱԶԵԽՈՒԹԻՒՆՔ
Երեքարական վերաբարձ (տասնութ):
Աղբանքները լնակարանի կը գրկուին:

ՄԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնատեղի՝ Պրիմօլ հովիտի գիմաց. մասնաճիւղ նոր Պաղարի գիմաց
Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է.

Խրաքանդիւր ՍԻՆԿԵՐ մեքենայի վրայ փը-
տակ այս վաճառանիշը (marque)
ՔՍԱՆ ՍԻՆԿԵՐ մեքենաներ սպասած,
Սեղանագործի ձրի դասեր և մեքենաներու
ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ։ Վճար-
ման գիւրութիւններ։ Սինկեր կարի մեքենան
ըւ աշխարհի լաւագոյններն են։ (29)

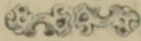
Բարեկի 1900ի Յուլիանդէսին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ - Սշխարհի ամենէն ՄԵԾ վարձատրութիւնը փափարկաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանդ ամեն լիզուէ

Հ. ԻԻԹԻԻՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ԱՍԵՐԻԿԵԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՁԱՏՈՒՆ

ԲԱՄԷԼ ՓՈՂՈՑ ԹԻԻ 1, ԷԶՊԷՔԻԷ

ԲԱՅԷ ՇԵՇԷՅԻ ՎԵՐԱՅ

Լուսանկարչութեան բոլոր ճիւղերը մասնաւորապէս ուսումնասիրած
ըլլալով յԱմերիկա՝ այժմ՝ հաստատուած է քաղաքս։

Մեծ խնամքով կը պատրաստէ ամեն տեսակ պատկերներ՝ փայլուն և
անփայլ (glacée et mate)։

Նոյնպէս կը շինէ պատկերներ Յալեմպակի վրայ, Գունաւոր և
Մանրանկար պատկերներ (miniature) պաշտի և կոճակներու համար։

Լուսանկարներ կը մեծցնէ ձեռքով և մեքենայով, (Agrandissement)։

Լուսանկարչական դործիքները և պիտոյքները, որ ուղղակի Ամերի-
կայէն բերած է, արհեստին ամենավերջին կատարելագործութեանց հա-
մախտ շինուած են, և որոց նմանը հազուագիւտ է այս երկրին մէջ։

Յաճախորդները զօհանգիւտ համար ո՛ր և է ջանք չը խնայուիր։
Նկարչատունը բաց է առաւօտեան ժամը 8էն մինչև երեկոյեան ժամը 6։

ԳԻՆԵՐԸ ԶԱՓԱՆՈՐ

Մ. Ա. ՕՆՆԻԿ ԵՒ ԸՆԿ.

Դերձու ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ, ՔԱՂԵՆԻ ԵՒ ՈՐՍՈՐԴԱԿԱՆ ԶԻՆՈՏՆԵՐՈՒ

Դերձու ԵՒ ԸՆԿԱՆՑ ՀԱՆԴԵՐՁՆԵՐՈՒ

28 ՇԱՐԱ ԷԼ ՄԱՆԱԿ, ՀԵԼԼԵՐԻ ՇԷՆՔ. ԱՌԱՋԻՆ ՅԱՐԿ.

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԴԵՐՄԱՏԱՆ ԴԵՐՄԱՅԸ

Պատիւ ունին ծանուցանելու յարգելի հասարակութեան թէ իրենց
ընկեր Տիար Օննիկ որ քաղաքիս ծանօթ դերձակ Տեարք Ֆիլիքս և Ըն-
կերութեան մօտ եօթնամեայ փորձառութիւն ստացած է՝ հիմա ստանձ-
նած ըլլալով վերը նշանակուած դործատան անօրինութիւնը՝ պատրաստ
է յանձնարարութիւններ ընդունելու և լիովին զօհանգիւտ գիմոյնները։

Կատարեալ խնամք, արագ աշխատութիւն, անթերի ձեւակար և ըն-
տիր ապրանք — ահա ինչ որ կը խորտանան իրենց յաճախորդներուն,
որոնք փորձով պիտի տեսնեն թէ իրենց կատարեալ վստահութեան ար-
ժանի է այս դործատունը։

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Négociants — Commissionnaires

ՊԷՅՆ - ԷԼ - ՍՈՒՐԷՅՆ

Գ. Ա. Հ. Ի. Բ. Է.

ՖԻՆԱՆՍԵՐՈՒՆ ԳՕԼԷՃԻՆ ԴԵՐՄԱՅ

ՄԱՍՆԱԿՈՐ ՃԻՎ, ԸՄՊԵԼԻՔՆԵՐՈՒ

Jph. Etournaud & Cie
Cognac
L. Bézagu & Cie
Bordeaux
L. Պէզակի և Բէզ.
Garnier — Chevrier
Meursault
Կառնիէ և Շըվալիէ. Մէթրոպօլ.

Ընդհանուր ներկայացուցիչ
Եզրպատի համար.

ԾԱԽՈՒ ԳՐԲԵՐ

Լուսարբի խմբագրատան մէջ.

ՂԻՐ. ՊՂ.

Յրանսահայ նոր Բառագիրք
պատկերազարդ, Գալիտան Լու-
սինեան, երկու հատոր 100

History of Armenia. by
N. Ter Gregor. (Պատկերա-
զարդ Հայոց Պատմ. անգլի-
երէն) 45

Լուսինեանը, Մերիք Ս.
Դաւիթ Բեկ 5

Կիպրոս Կղզի, Բախուրան 5

Լուսարբի Հաւաքածոյ,
Ա. Պրակ, 2

Մի Տեսութիւն Կիլի-
կիոյ Հայկական իշխանութեան
վրայ, Բախուրան 12

Քարոզներ, Բարգեճ Ծ.
Վարդ. Կիլիկիական 10

Կողմ Յովհաննէս Պատ-
րիարք, Առյճ Տեղիւնակիճ 13

Ծովը — Տըւրք և Հոռո-
կայ, Առյճ Տեղիւնակիճ 7

BANQUE E. MÉLIDÈS

ԴԵՐՄԱՏՈՒՆ

Է. ՄԵԼԻՏԷՍ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ԱՓԷՆՔ

ՄԱՍՆԱՃԻՂ

յԱԼԵՔԱՆԴԵՐԻԱ և Ի Գահիրէ

Է. Մելիտէս Դերմատունը կ'ըն-
դունի զրամի աւանդներ առկուի
հետեւեալ սակերով.

Տեսօրին	4 0 0
Մէկ ամսուան	4 1 4 0 0
Երկը	4 1 2 0 0
Վեց	5 0 0

Մէկ տարուան և աւելի
պայմանաժամով 5 1|4 0|0

Փոխառութեան դործողութիւն-
ներ արժէթուղթերու վրայ, բացում
ընթացիկ հաշիւներու։ Առաջին կար-
գի արժէթուղթերու արժէքին հա-
րիւրին 90էն մինչև 95 կանխավճար։
Սակարանի դործողութիւններ, առ
և ծախ բաղդաթղթերու և կտրօննե-
րու գանձում։

Գահիրէ, Էլ-Մագրապի փողոց,
Խամալիլիէ.

ՎԱՐԴԱՆ - ԹՈՐՈՍ

ՊԱԶԱՐ ՍՈՒՐՈՒՐԻ ԹԻԻ 9

ԲԱԶԱ

Բաշափայի ունիմ Բաշա,

Հայկաթն է Քալաբաշա,

Զայն ճաշակել ո՛վ չը կամի

Կամ անխել է կամ անկուտի.

ՏՐ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

Պոլիս և Գաւառներու մէջ քսան
տարուան փորձառութեանէ ետք, այ-
ժմ՝ հաստատուած է Գահիրէ Մու-
քիի նոր մզկիթին փողոցը (Կամի
Աղապան) թիւ 8, և հիւանդներ կըն-
դունի ամէն օր առտուան ժամը 9-10
և կէսօրէն վերջ 3-5։

Մասնագիտութիւն ներքին և
տղայոց հիւանդութիւններու։

Վկայեալ «գրառներու ձրի դար-
մանում»։

Ի գիւրութիւն յաճախորդաց
ի հարկին դիմել Կ. Պոլսոյ զեղարանը։

Լուսարբի ձեռքէ կը ծախուի հե-
տեւեալ տեղերը.

ԳԱՀԻՐԷ

Տիար Գրիգոր Ծիրանեանի մօտ,
(Petite Cordonnerie) Շարա

Ապտ Էլ Ազիզի սկիզբը.

Լրագրավաճառ Տիար Միսաք
Հունիկի խանութը, Օրե-
բայի հրապարակ.

Նիւս Պարի մօտ.

Տիար Գրիգոր Տամկաճեանի խա-
նութը, Պէյն Էլ Սուրէյն

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Տիար Յարութիւն Ղադիկեանի քով.

ԲԱՆԱՍԷՐ

ԱՄՍԱԹԵՐԹ

ԴԵՐՄԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

Զ. ՏԱՐԻ Տարեկան 15 ֆր.

Հասցէ BASMADJIAN

112, Bd. Rochechouart. Paris

ՕԳՆԱԿԱՆ ԽՄԲԱԳԻՐ ՄԸ

պէտք է Լուսարբի համար. Ով որ կը
փափար ընդունի այս պաշտօնը՝ թող
հաճի գրել վարչութեան, իմացնելով
իր պայմանները.